Ner 254. ROK 1835. PIĄTEK 6 LISTOPADA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 12 miesięczne złp. 3.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Leonarda.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Wszewład.

Gazeta Krakowska.

Obserwacye Meteorologiczne.

Dzień godz:	Barometr do 0° R red w miarze Paryzkiey	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychrometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
7	27"6 "', 263	† 3° , 9	5 "', 95	Pł, Zachodni słaby	Pochmurno	Snieg
12	6 , 732	† 2 , 6	6, 27	„ mocny	„ „	
5 3	6 , 928	† 3 , 2	6, 79	Pł.Zachodni mocny	„ „	
9	7 , 012	† 4 , 3	5, 91	„ średni	„ „	

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Część Urzędowa

Kommissaz upadłości Starozakonnego Chajma Holländer

Wzywa powtornie wszystkich wierzycieli upadłego handlu Star: Chajma Holländer aby się w dniu 10 grud: r.b. o godzinie 3ciéj po południu w sali Audyencyonalnéj Trybunału I. Inst: wydz: I. przed podpisanym kommisarzem upadłości stawili, i dokumenta dowodzące prawa ich do upadłéj massy produkowali.

Kraków 5 listopada 1835 roku.

Sędzia Trybunału I. Instancyi
Friedlein.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

Dokończenie postanowienia N. Cesarza Mikołaja, o nadaniu dóbr.

Ar. 17 Wrazie nieuiszczenia się przez obdarowanego w opłatach i innych należnościach i obowiązkach przez skarb na niego przy donacyi szczegółowo oznaczonych, dobra nadano wzięte będą w administracyę rządową na tak długo, dopóki uiszczenie nie nastąpi. Art. 18. Obdarowany nie ma żadnego prawa żądać od skarbu dopłaty niedobranych intrat, w stosunku ilości przy obdarowaniu za zasadę przyjętej, chociażby te nawet przez wypadki nieprzewidziane, a nawet skutkiem zamierzonego urządzenia włościan zmniejszone zostały, lecz ma prawo jak inni właściciele gruntowi, na mocy przepisów ogólnych i w pewnych wypadkach prosić o allewjacyą. Art. 19. Donacja zaczyna się od d. 20 listopada/1 grudnia 1835 r., wprowadzenie jednak w possessyą dóbr będzie miało miejsce następnego roku gospodarskiego to jest 20 maja/1 czerwca 1836 r., nim zaś to nastąpi skarb w stosunku wysokości darowizny obdarowanemu intratę za 6 miesięcy należną wypłaci. Art. 20 W duchu art. 1. niniejszego dekretu przystępując do oddania dóbr obdarowanemu, kommissya rządowa przychodów i skarbu wskaże szczegółowe zasady do uregulowania dogodności gospodarskich, tak folwarcznych jako i włościańskich, niemniej przydzielenia lasu na potrzebę miejscową i wskazania granic i części składających dobra obdarowane, równie i obowiązków które na nich ciążą. Akt podawczy na mocy tych zasad spisany będzie

dokumentem donacyi. Art. 21. Gdyby przy takowem uregulowaniu zamiany jednych użytków i realności na drugie, uznano potrzebnemi i równie dogodnemi tak dla skarbu jak i dla zaokrąglenia dóbr, kommissya rządowa przychodów i skarbu upoważnioną zostaje do ich wykonania, a w takim razie i do przyjmowania na rzecz skarbu części dóbr darowanych wzamian za dopłaty jeśli takowe od obdarowanego podług tabelli wskazującej podstawę wysokości nadania należeć będą. Art: 22. Spory między obdarowanym a włościanami z powodu urządzenia wynikłe, sądzone będą wdrodze administracyjnej. Art. 23 Dobra nadane przechodząc w jednej i nierozdzielonej całości z rąk jednych do drugich podlug porządku sukcessyi niżej opisanego, nie mogąc być w żadnym przypadku ani onerowane, nowemi zobowiązaniami nad te jakie do tychże dóbr przy nadaniu przywiązane zostały, ani w zastaw puszczone, a następnie sprzedawane nie tylko z woli samego właściciela, ale nawet za długi i pretensje bądź skarbowe bądź prywatne, oraz w żaden sposób aljenowane w obce ręce być nie mają: *a*) Prawo brania spadku rozciąga się tylko do dzieci prawego łoża wyznania grecko-rossyjskiego w linii zstępnej, w żadnym przypadku nie ulega podziałowi i zawsze przechodzić będzie na najstarszego w rodzeństwie. *b*) Prawo brania spadku mają najprzód dzieci płci męzkiej. *c*) Nie wyłączają się wszakże na tychże samych zasadach dzieci płci żeńskiej w razie gdyby nie było synów lub ich potomków płci męzkiej. *d*) Jeżeli niema potomstwa w linii prostej prawo brania spadku przechodzi tymże samym porządkiem na najbliższą linię kollatoralną. *e*) Gdyby pokolenie zupełnie wygasło, w takim razie dobra uznane będą za odumarłe, i *f*) przejdą na własność skarbu publicznego i wówczas kiedy nie będzie sukcessora w linii wskazanej ze stanu rossyjskiej szlachty rodowitej wyznania grecko-rossyjskiego. Art. 24. Gdy na zasadzie artykułu poprzedzającego porządek brania sukcessyi w dobrach nadanych, ustanawia się na wzór majoratów, przeto dla tem większego zapewnienia praw sukcessorów, wydzierżawienie dóbr tychże na jakikolwiek bądź przeciag czasu jest wzbronionem i wszelkie układy wbrew niniejszemu przepisowi zawarte, uznane będą za nieobowiązujące i dla tego jeśliby posiadający dobra nie mógł sam niemi zarządzać, mocen jest mieć swego rządzcę. Art. 25. Po wniesieniu niniejszej woli naszej do ksiąg hypotecznych, tytuł własności na imie obdarowanego ma być uregulowany w hypotece po wykonaniu art. 20 i 21 wyżej przepisanych. Art. 26) Koszta spisania aktu donacyjnego, przepisania tytułu własności, i oddania jej, koszta stempla i inne wszelkiego rodzaju wydatki poniesie obdarowany. Art. 27) Wykonanie niniejszej woli naszej, która w dzienniku praw ma być umieszczoną, rządowi królestwa, a szczególniej kommissyi rządowej przychodów i skarbu polecamy. Dan w Warszawie d. 4/16 października roku Pańskiego 1835, a panowania naszego dziesiątego. (*podpisano*) MIKOŁAJ. — Przez Cesarza i Króla, Minister Sekretarz Stanu, w zastępstwie pomocnik Ministra Jgnacy *Turkull*. Zgodno z oryginałem Sekretarz Stanu, J. Tymowski.

Petersburg. W roku 1834, od wielkanocy do zapust r. 1835, w rossyjskim języku dano w tej stolicy na tamecznych teatrach przedstawień 311. Wczasie wielkiego postu, było 12 koncertów danych w teatrach, z tych jeden na dochód Inwalidów, a jeden dla kapelmistrza *Haze*, nielicząc w to koncertów prywatnych. W ciągu tego czasu dano dzieł nowych 48, to jest 5 trajedii, z nich jedna z francuzkiego i jedna z niemieckiego; dram 6, z nich 5 z francuzkiego; wyższych komedii 4, wszystkie z francuzkiego; mniejszych komedyi 4, z nich 2 z francuzkiego; wielkich oper 3, wszystkie z francuzkiego; baletów 2. Celniejsze dzieła, oryginalna trajedja »Książe Szujski» przez Kukolnika, komedja 3 Sultanki z francuzkiego, opery »Zampa i Robert djabeł.

Wiedeń. Donoszą że P. Heyneker uprzednio konsul rossyjski w Gdańsku a ostatecznie w Genui, zakończył tam życie na cholerę. Dyplomat ten posiadał bardzo bogaty zbiór medalów, a w liczbie ich znaczną część numizmatyki polskiej dotyczących.

Paryż 24 *Października.* Hrabia d'Espagne przyprowadzony został w d. 16 do Perpignan, znaleziono przy nim bardzo ważne papiery, któremi kilka znakomitych osób we Francyi mocno skompromitowanemi zostali.

Konsul hiszpański w Paryżu otworzył składkę na zaspokojenie wydatków dla werbowania ochotników we Francyi potrzebnych.

La Ronçiere przewieziony został do więzienia w Melun, gdzie zasądzoną na niego karę wysiedzieć ma. Ojciec jego i siostra odprowadziły go do Melun, La Ronçiere zapewnia najuroczyściéj że niewinnie na karę tę skazany został.

Kuryer francuzki pisze że Fieschi zażądał nie dawno jednego członka izby parów dla rozmówienia się znim, gdy ten przybył zapytał go Fieschi co o nim myśli, i jakie on ma wpływy w izbie parów, czyli on ma takie znaczenie że wszyscy członkowie go z uwagą słuchać będą i czy on jest w stanie wyrozumiale wysłowić się? Gdy na te pytania zadowolające odebrał odpowiedzi oświadczył: że sprawa jego długo trwać nie może gdyż wina jemu bardzo łatwo dowiedzioną będzie, wyznaje bowiem że on jest główną osobą zamachu, a jego wspólnicy są tylko podrzędnemi sprężynami, którzy o zamiarze jego nawet nie wiedzieli. Wyrazy te wyrzekł z piekielnym usmiechem i nic więcéj z parem mówić niechciał.

Do ministeryalnych archiwów wydany został rozkaz, ażeby wszystkie papiery swoje wydały artylleryi dla zrobienia z nich ładunków.

Dnia 25 *Października.* Donoszą z Madrytu pod d. 17 że junta Centralna z Adujar wysłała pułkownika Osorio z oddziałem wojska do Sevilli dla uwięzienia członków tamecznéj junty która się Rządowi madryckiemu poddała, przybywszy jednak do Sevilli sam na żądanie gwardyi narodowéj przytrzymany i pod strażą do Badajoz odesłany został. Wojska jego nie stawiały żadnego uporu. Po rozgłoszeniu téj wiadomości batalijon ochotników miasta Sevilli i artylerya opuściła rewolucyjną armiję w Andujar pod rozporządzeniem centralnéj junty zebraną. W dzienniku *Messager* wiadomość ta inne zupełnie ma brzmienie, i tak: Nadeszłe nadzwyczajną drogą Dzienniki Madryckie z d. 17 zawierają bardzo dwójznaczne wiadomości z Andaluzyi, gazeta nadworna czyni jednak nadzieję że wszystko skończy się pomyślnie.

Dziennik *National* wychodzący w Cadix pisze: Nadeszłe tu urządzenia i odezwy junty Centralnéj z Andujar oburzyły do tego stopnia umysły, że żądano powszechnie mianowania nowéj junty. Wieczorem przeciągnęły liczne tłumy z okrzykami ulice, a dobosze gwardyi narodowéj bębnili allarm, gwardya narodowa zebrała się natychmiast i wybrała z każdéj kompanii po 2ch deputowanych którzy udali się do jenerała z żądaniem zaprowadzenia nowéj junty. Jenerał uskutecznił natychmiast to żądanie, dnia 9go o godzinie drugiej z południa zebrali się wyborcy i po czterogodzinnem naradzaniu się mianowali juntę pomocniczą z 9 członków złożoną. Dwieście żołnierzy udadzą się do Sevilli ażeby i tam podobną juntę zaprowadzić. GPS.

Dnia 26 *Października.* *Monitor* ogłasza wiadomość telegraficzną z Narbonne o przybyciu jenerała Miny do Katalonii. Legija cudzoziemska stała wówczas w Guerri nad Noguerą. Karliści wyruszyli przez Olot ku Solsona.

W dniu 15 krążyła pomiędzy Karlistami w Nawarze wieść o zawieszeniu broni pomiędzy armijami zawartéj, gdyż Don Karlos uczynił Królowéj różne przedstawienia i oczekuje na odpowiedź. W dniu 16 przybył kuzyn jenerała Kordowy z dwoma oficerami sztabu i 10 żołnierzami jako parlamentarz do Estelli, i tego samego dnia wrócił

jeszcze do Larraga pod zasłoną 1 oficera i 20 żołnierzy Karlistów. Zapewniają że umawiano się o wymianę niewolnika, Kordowa chce wydać trzech Karlistów za jednego oficera, propozycya ta przez Don Karlosa przyjętą została.

Dziennik *Memorial bordelais* pisze że Don Karlos zrobił jenerałowi Kordowa przez pułkownika Elio następujące obietnice, jeżeli przejdzie na stronę Karlistów: 1) Otrzyma Stopień kapitana jeneralnego w armii. 2) Tytuł Granda Kastylii dla siebie i potomków. 3) Vice-Królestwo Cuba i Gubernatorstwo w Havanie. Jest to niejako to samo co sprzedawać futra z nieubitego jeszcze niedźwiedzia. Wczoraj wszakże krążyła na giełdzie paryzkiéj wieść że *Kordowa z częścią armii swojéj przeszedł na stronę Don Karlosa.* Wiadomość ta wszakże nie ma najmniejszego do prawdy podobieństwa. GPS.

Donoszą z Bayonne pod dniem 22 że główna kwatera Karlistów która się d. 14 jeszcze w Estella znajdowała, przeniesioną została w dniu 16 do Olazagoitia, 17 do Salvatierra, a 18 do Echarrari de Vina. Większa część batalijonów Karlistowskich, cała jazda i 9 dział zebrały się pod Vittoryę. W Ciracui i Maneru pozostało 7. batalijonów. Zdaje się że Karliści stanowczy napad na Vittorię zamierzają. Dziś rano nawet rozgłaszano, już że Puebla de Argainon wpadło w ich ręce, wieść ta wszakże potrzebnje potwierdzenia.

Dziennik *Messager* pisze że nie ufność prowincyi południowych w rządzie trwa ciągle. Głoszą nawet że pułkownik Osorio dowodzący pierwszą kolumną wojsk rewolucyjnych wyruszył znowu wpole dla zwalczenia ministerstwa. Nadzieja więc ministrów że prowincyę południowe dostawią pod ich rozporządzenie 20,000 wojska do zwalczenia Karlistów spełzły na niczem, ile że wojska pod wyłącznym wpływem ultra liberalnych zostające, niedadzą się na stronę ministrów nakłonić jeżeli dłużéj taka dwuznaczność w ministerstwie panować będzie. Zdaje się że Kortezy jeszcze przed dniem 16 listopada rozpoczną swoją czynność; wielka bowiem liczba członków obydwóch izb zebrała się już w Madrycie, a posiedzenia z dniem 2 listopada rozpoczęte być mogą. GPS.

Londyn 24 *Paźdz*: Dziennik *Morning Herald* pisze że zakupiony dla Don-Karlosa stary okręt parowy *United Kingdom*, stoi z bronią i amunicyą w Rotterdamskim porcie, ale jest ściśle przez rządowe angielskie okręta strzeżony.

W dobrach lorda Dinorben w parafii Llanwellwofo w hrabstwie Anglesea wynalezioną została żyła kruszczowa bardzo wmiedź bogata. W niektórych częściach ma zupełnie czysty kruszec, lepszy nawet od monet miedzianych z-r. 1799.

Nad brzegiem morskim w Scheerness znaleziono niedawno świnię morską nadzwyczajnej wielkości, bo przeszło 7 stóp wysokości mającą. Zdaje się że chciala połknąć węgorza i udusila się nim bo znaleziono go jeszcze żywego w pysku z zatkniętym ogonem w jej nosie.

Dzienniki z przylądka dobrej nadziei donoszą ze Kaffrowie przybierają znowu nieprzyjacielską dla Anglików postawę. Okręt *James* w żegludze swojej do Mozambique wysłał d. 19 czółno po żywność przy ujściu rzeki Kowir. Pod czas zbierania żywności wypadło z krzaków 50 Kaffrów i uderzyli na oddział angielski, który straciwszy kapitana i sternika uszedł na powrot do czółna. Obecnie posunęli się Kaffrowie aż do Grahamstown. Wysłany wgłąb ich kraju porucznik Bottir z 28 ludźmi zapewne już przez nich zamordowany został. Inna dwa oddziały jeden z 6 drugi z 12 ludzi wpadli już w ich ręce; okazuje się więc że uciemiężenia Kaffrów zamiast uległości, robią ich coraz groźniejszemi dla Anglików. GPS

PRZYJECHALI DO KRAKOWA

Od 5 do 6 Listopada

Schöndank Abraam z Pruss, Ciesielski Franciszek ob:, Gostkowska Izabella, Baskow kapitan ces: ros: z Polski Hertel Anna ob: z Galicyi.

WYJECHALI Z KRAKOWA.

Grabowska Olimpia hr: do Galicyi.